

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Діяльність у сфері торгівлі валютними цінностями в готівковій формі: нюанси від ДПС

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
березень – 2024, наклад 50 прим.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Починаючи з січня 2023 року, для фінансових установ, які здійснюють торгівлю валютними цінностями в готівковій формі (обмін валют), встановлено обов'язок зі сплати фіксованої суми авансового внеску з податку на прибуток за кожний пункт обміну іноземної валюти, внесений до Реєстру пунктів обміну іноземної валюти станом на 01 число поточного місяця, ведення якого здійснюється Національним банком України.

Так, відповідно до п. 137.11 ст. 137 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) платники податку, які здійснюють діяльність з торгівлі валютними цінностями у готівковій формі, зобов'язані сплачувати авансові внески з податку на прибуток підприємств за кожний пункт обміну іноземної валюти, внесений до Реєстру пунктів обміну іноземної валюти станом на перше число поточного місяця. Авансові внески та податок на прибуток підприємств, що підлягають сплаті до бюджету платниками податку, які здійснюють діяльність з торгівлі валютними цінностями у готівковій формі, визначаються у порядку, передбаченому п. 141.13 ст. 141 Кодексу.

Згідно з п. п. 141.13.1 п. 141.13 ст. 141 Кодексу платники податку, які здійснюють діяльність з торгівлі валютними цінностями у готівковій формі, сплачують щомісяця, не пізніше останнього операційного (банківського) дня поточного місяця, авансовий внесок з податку на прибуток підприємств за кожний пункт обміну іноземної валюти, внесений до Реєстру пунктів обміну іноземної валюти станом на перше число поточного місяця, у розмірі, визначеному п.п. 141.13.2 п. 141.13 ст. 141 Кодексу.

Для цілей оподаткування діяльності з торгівлі валютними цінностями у готівковій формі під пунктом обміну іноземної валюти розуміється структурний/відокремлений підрозділ, що відкривається платником податку, який згідно із Законом України «Про валюту і валютні операції» має право здійснювати торгівлю валютними цінностями у готівковій формі, з метою здійснення торгівлі іноземною валютою у готівковій формі.

Підпунктом 141.13.2 п. 141.13 ст. 141 Кодексу встановлено, що авансовий внесок із податку на прибуток підприємств сплачується у розмірі:

а) трьох мінімальних заробітних плат, встановлених законом станом на 01 січня звітного (податкового) року, за кожний пункт обміну іноземної валюти, розташований у населеному пункті, чисельність населення якого перевищує 50 тисяч за статистичними даними чисельності наявного населення України, розміщеними на вебсайті спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі статистики станом на 01 січня року, що передує поточному року;

б) однієї мінімальної заробітної плати, встановленої законом станом на 01 січня звітного (податкового) року, за кожний пункт обміну іноземної валюти, розташований в інших, крім передбачених підпунктом «а» цього підпункту, населених пунктах або за межами населених пунктів.

Таким чином, для розрахунку щомісячних авансових внесків із податку на прибуток підприємств у 2024 році мають використовуватись статистичні дані щодо чисельності населення в населених пунктах, у яких розташовано пункти обміну іноземної валюти, станом на 01 січня 2023 року.

Такі статистичні дані мають бути розміщені на вебсайті спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі статистики та використовуватись станом на 01 січня року, що передує поточному року.

Однак формування статистичної інформації про чисельність населення (за оцінкою), починаючи з 01.01.2023, призупинено.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

У зв'язку із зазначеним ДПС звернулась до Державної служби статистики України (далі – Держстат) із проханням надати інформацію про джерело отримання платниками податку на прибуток підприємств та контролюючими органами статистичної інформації щодо чисельності населення у населених пунктах станом на 01.01.2023, яку слід використовувати для визначення розміру авансових внесків із податку на прибуток підприємств.

У листі до ДПС Держстат повідомив таке. Згідно із Законом України «Про офіційну статистику» органи державної статистики здійснюють виробництво та поширення офіційної державної статистичної інформації (далі – статистична інформація) відповідно до статистичної методології та згідно з переліком робіт, періодичністю, в розрізі та в терміни, що передбачені планом державних статистичних спостережень (далі – план) на відповідний рік.

Відповідно до плану та Методологічних положень державного статистичного спостереження «Чисельність та природний рух населення», затверджених наказом Держстату від 31.05.2022 № 126 (доступні за посиланням: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/126/126_2022.pdf), статистична інформація про чисельність населення формується, зокрема, на основі адміністративних даних територіальних органів Міністерства юстиції України у частині державної реєстрації народження та смерті, а також органів реєстрації щодо зміни місця проживання.

Враховуючи ситуацію, що склалася у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, згідно з положеннями Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 12 березня 2022 року № 263 «Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану», отримання територіальними органами Держстату відповідних адміністративних даних у повному обсязі на сьогодні неможливе.

З огляду на це формування статистичної інформації про чисельність населення (за оцінкою), починаючи з даних станом на 01.01.2023, призупинено.

Органи державної статистики поновлять оприлюднення статистичної інформації щодо чисельності населення (за оцінкою) після завершення встановленого Законом терміну для подання статистичної та фінансової звітності. Відповідне оголошення для користувачів оприлюднено на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) за посиланням: <https://www.ukrstat.gov.ua/Noviny/new2022/zmist/news/koristuvachi.png>.

Водночас зазначаємо, що в електронній формі остання, підготовлена Держстатом згідно з планом, статистична інформація щодо чисельності наявного населення (за оцінкою) по Україні загалом, регіонах, районах, території територіальних громад і населених пунктах, зокрема, станом на 01.01.2022 розміщена на офіційному вебсайті Держстату в розділі «Статистична інформація»/«Формат відкритих даних»/«Населення та міграція»/«Чисельність наявного населення (за оцінкою) по регіонах, районах, територіальних громадах та населених пунктах».

Про це йдеться у листі ДПС України від 04.03.2024 №5923/7/99-00-21-02-02-07.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua